

Naturreservatet Slagdala

Beslut och skötselplan

Länsstyrelsen
Kalmar län

Beslut om ändring och utökning av naturreservatet Slagdala i Hultsfreds kommun i Kalmar län

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar att fatta nytt beslut med nytt syfte, nya föreskrifter och ny avgränsning för naturreservatet Slagdala. Reservatets nya avgränsning framgår av bifogad karta, bilaga 2. Reservatets nya gränser utmärks i fält.

Beslutet grundar sig på 7 kap. 4, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken (SFS 1998:808) samt 3 § Förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer Länsstyrelsen en ny skötselplan för naturreservatet, bilaga 6.

Länsstyrelsens beslut 1974-01-28 om bildande av naturreservatet Slagdala enligt 7 § naturvårdslagen; upphävs inom området när detta beslut vinner laga kraft.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och ägare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Slagdala
Län:	Kalmar
Kommun:	Hultsfred
Lägesbeskrivning:	Ca 3,5 km nordväst om Virserum i Hultsfreds kommun
Centrumkoordinater	X: 533927, Y: 6355639 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region:	13 Sydsvenska höglandets ostdel
Fastigheter:	Slagdala 1:26, och del av Slagdala 1:19, Hultsfreds kommun
Markägarkategori:	Privat och statligt

2022-12-15

511-9313-2020

Areal: 32 hektar
Landareal: 32 hektar
Förvaltare: Länssstyrelsen i Kalmar län.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt vårda, bevara, utveckla och återställa värdefulla naturmiljöer. Vidare syftar naturreservatet till att tillgodose ett område för friluftslivets behov som ska vara lätt tillgängligt för besökare som vill vistas och motionera i området för att uppleva dess skiftande och värdefulla natur.

Naturreservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande arter och habitat. Ekosystemtjänster ska upprätthållas och sällsynta och hotade arters populationer ska bevaras för fortlevnad inom sina naturliga utbredningsområden.

Naturtyperna gles tallskog med inslag av sandblottor, blomrik gräsmark och sandmiljöer ska bevaras och utvecklas. Artrikedomen knuten till naturreservatets livsmiljöer som brynmiljöer, gläntor, sandblottor och blomrikedom ska stärkas.

Syftet ska uppnås i huvudsak genom att:

- områdets skyddsvärda naturmiljöer med sina strukturer och funktioner bevaras genom föreskrifter som förhindrar produktionsinriktat skogsbruk och exploatering
- trädbestånd bevaras, vårdas eller restaureras så att de kan utvecklas mot artrika heterogena skogar eller betesmarker med god förekomst av solexponerade, grova och gamla träd med fokus på att bevara eller skapa brynmiljöer, gläntor, sandblottor och död eller döende ved, samt att lövträd, en och tall gynnas
- betesmarker restaureras eller nyskapas som öppna gräsmarker och i sandiga miljöer eller i delar som trädklädda betesmarker med god förekomst av solbelysta gläntor, blomrika brynmiljöer, varierat buskskikt och sandblottor, livsmiljöer kan nyskapas för att värna skyddsvärda arter
- skyddsvärda arter knutna till reservatets livsmiljöer kan introduceras
- underhålla och utveckla de öppna sandmarkerna med stort inslag av blottad sand, samtidigt som en örtrik flora gynnas med viktiga nektar- och pollenväxter som sälg och viden. De är viktiga födokällor för flera hotade bin och bidrar till att skapa vindskyddade habitat
- ta bort eventuellt förekommande främmande arter av träd, buskar och växter (t.ex. lupin)
- tillämpa ny kunskap om hotade och hänsynskrävande arter i den löpande skötseln.

2022-12-15

511-9313-2020

Skälen för beslutet

Nationella och regionala intressen

Slagdala naturreservat med sin rullstensås och sandiga marker ligger inom en trakt som artdatabanken pekat ut som ett av de i Sverige absolut artrikaste vad gäller gaddsteklar. Det ligger också i en del av landet där jordbruk läggs ner och hävdade marker ersätts av trädplanteringar. Ändring och utökning av naturreservatet är därför mycket angeläget då det skapar goda förutsättningar för att gynna arter knutna till sandiga och blomrika miljöer i ett gynnsamt mikroklimat med blottad sand och solvarma gläntor och slänter. Länssstyrelsen har under många år arbetat i området men ser ett stort behov av ytterligare åtgärder görs för att arterna ska överleva. Hela området bedöms vara en värdekärna för sandlevande arter.

Värdefulla naturmiljöer och ett rikt växt- och djurliv

Rullstensåsar skapar med sin magra, sandiga och grusiga jordmån och topografi goda förutsättningar för en rik biologisk mångfald. Slagdala naturreservat är relativt dåligt känt vad gäller många artgrupper men hyser trots det närmare fyrtio rödlistade arter där de flesta är knutna till de sandiga markerna. Området domineras av hundraårig tallskog med ek och andra lövträd samt sand- och grustag i olika igenväxningsfaser. En mindre del av skogen på åsen har brunnit vilket kan ses i brandljud på ek och tall. På rullstensåsen, med sina branta sluttningar och tunna humus- och förnaskikt är backsippa (NT) spridd, och här finns torrängsarter som svinrot (NT), slätterfibbla (VU), backstarr (NT) och gullklöver (NT). Stubbfibbla (EN), mörkstiftig hållfibbla (VU) och spindelört (NT) är exempel på andra rödlistade kärlväxter funna i området. Vid källflöden skapas rikare markförhållanden och där finns blåsippa och tibast. Utöver dessa rödlistade arter förekommer en artrik flora av nektar- och pollenrika värdväxter som gett förutsättningar för insektslivet. Tre olika arter bastardsvärmare, ängsmetallvinge (NT), silversmygare (NT), violettkantad guldvinge (NT) och mindre blåvinge (NT) är rödlistade fjärilar funna i området. Även andra ovanliga insekter som förekommer är kontrastsvart klarvingesvävfluga (NT) och spindelörtskinnbagge (NT). Fågellivet är rikt med arter som talltita (NT), entita (NT), grönfink (EN), grönsångare (NT), ärtsångare (NT) och gulspår (NT). Områdets närhet till Skärveteån (Gårdvedaån), kraftledningsgata (möjlig spridningskorridor och livsmiljö) och betade marker bidrar till områdets varierande miljöer.

Värdefullt område för friluftsliv

Området har redan idag en del stigar som nyttjas av närboende och en art- och naturintresserad allmänhet.

2022-12-15

511-9313-2020

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med naturreservatet får Länssstyrelsen besluta om föreskrifter. Föreskrifterna är uppdelade i A-, B-, och C-föreskrifter. A-föreskrifter förbjuder viss verksamhet och riktar sig till markägare och övriga sakägare. B-föreskrifter beskriver vilken skötsel som markägare och sakägare ska tåla. C-föreskrifter är ordningsföreskrifter som riktar sig till både markägare/sakägare och allmänheten.

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länssstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Det är förbjudet (se undantag nedan) att inom reservatet:

1. avverka, gallra, röja, beskära, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
2. förändra områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, muddra, rensa, fylla ut eller annan markberedning som skadar berg, mark, sten eller botten
3. uppföra eller utöka byggnad, ledning, mast, vindkraftverk eller annan anläggning
4. anlägga väg eller parkeringsplats
5. anordna upplag, tippa, dumpa eller utfylla
6. uppföra stängsel eller annan hägnad annat än för jordbrukets behov
7. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
8. utföra vattenreglering, dämma, dika, leda bort vatten eller på annat sätt påverka hydrologin
9. använda bekämpningsmedel, och utanför åkermark kalka eller tillföra växtnäringsämnen
10. plantera, så eller införa växter, djur eller andra organismer

2022-12-15

511-9313-2020

11. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar, för jordbrukets behov eller i samband med jakt för transport av skjuten älg, hjort eller skjutet vildsvin.

Det är förbjudet att utan Länssstyrelsens tillstånd:

12. uppföra jakttorn
13. uppföra vägbom
14. utföra rensning av befintliga diken för att behålla vattnets djup eller läge
15. tillskottsutfodra betesdjur inom områdets naturbetesmarker
16. utfodra vilt.
17. Avverka träd i ledningsgatans sidoområde som utgör risk att skada elledningar samt vidta åtgärder för att utöka elnätet vid begärd elanslutning

B. Förpliktelser enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Anläggande och underhåll av parkeringsplats samt uppsättning och underhåll av informationstavlor samt andra tillgänglighetsanordningar som till exempel bord och bänkar, vindskydd, leder, spänger, stängselgenomgångar, skyltar eller eldplatser.
3. Träd, buskage och grenar som uppenbart hindrar framkomlighet, skapar otrygghet, utgör en risk för byggnader eller besökares säkerhet får fällas, kapas och/eller flyttas.
4. Naturvårdande skötsel i huvudsak i form av:
 - restaurering och nyskapande av betesmark
 - slåtter och beteshävd inklusive stängsling och röjning
 - skogliga naturvårdsåtgärder som avverkning, friställning, gallring, röjning, fällning, ringbarkning, toppkapning, hamling veteranisering, veddepåer och liknande åtgärder
 - åtgärder för att gynna blottad sand och blomrika marker med blommande buskar, träd och örter genom till exempel bete, slåtter, bränning, avbaning, markstörning, insådd eller plantering. I före detta grustag får grävning och flytt av massor utföras
 - naturvårdsbränning

2022-12-15

511-9313-2020

- åtgärder för att gynna hotade arter knutna till reservatets livsmiljöer
 - etablering av hotade arter knutna till reservatets livsmiljöer
 - hydrologisk återställning
 - upplag i samband med skötselåtgärder.
6. Genomförande av uppföljning och undersökningar av svamp, djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden. I samband med undersökningar får förvaltaren använda drönare.
7. Skyddsåtgärder mot främmande arter eller mot arter som riskerar leda till omfattande träddöd.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. framföra motordrivet fordon
2. parkera motorfordon, husvagn eller släpvagn annat än på anvisad plats
3. starta och landa med luftfartyg som drönare och liknande farkoster
4. skada eller medvetet störa däggdjur och fåglar, klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt
5. elda annat än i friluftskök eller på särskilt anvisade platser
6. bryta kvistar, fälla eller skada levande eller döda träd eller buskar

Det är förbjudet att utan Länssstyrelsens tillstånd:

7. plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar annat än enstaka exemplar för artbestämning
8. gräva eller dra upp kärlväxter
9. samla in insekter eller andra ryggradslösa djur med fällor som är konstruerade för att döda
10. placera ut skylt, tavla, affisch, konstföremål, orienteringskontroll, snitsel, markering eller liknande.

2022-12-15

511-9313-2020

Undantag från föreskrifter

Föreskrifterna under A och C utgör inte hinder för:

- personal inom polisen, sjukvården, kustbevakningen eller räddningstjänsten att vid insatser använda motordrivna fordon, motordrivna farkoster och hund och vid behov vidta andra åtgärder
- drift och underhåll av allmän och enskild väg med tillhörande vägområde
- underhåll, ombyggnad och reinvestering av befintliga ledningar samt underhållsröjning och skogligt underhåll av tillhörande skogsgator enligt gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt. Skriftligt samråd enligt 12 kap 6§ MB ska ske med Länssstyrelsen innan nämnda åtgärder utförs, inklusive beskärning och toppning av träd i ledningens sidoområden, transport till och från ledningens skogsgata samt tillfällig parkering. Akuta åtgärder får utföras direkt men ska meddelas Länssstyrelsen i efterhand. Föreskrifterna utgör inget hinder för att använda drönare vid drift och underhållsarbete.
- att utföra sådan verksamhet som efter prövning getts tillstånd till enligt föreskrifterna A 1 - 11
- förvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som behövs för att uppnå reservatets syfte och som framgår av föreskrifterna B 1 – 5 ovan
- fastighetsägaren till Slagdala 1:28 att vidmakthålla och underhålla befintligt växthus inom markerad yta på bilaga 2.1. Om växthuset inte underhålls ska det tas bort och återställas till naturmark.

Utan hinder av föreskriften A 1 och C 6 har fastighetsägare och jordbruksarrendator rätt att efter reservatsförvaltarens godkännande avverka träd och buskar av igenväxningskaraktär (mindre än fem cm i brösthöjdsdiameter) i betesmark, stängselgata, längs befintliga brukningsvägar samt i anslutning till åkermark.

Utan hinder av föreskriften A 1 samt C 1, C 5 och C 6 har fastighetsägaren rätt att till och med 2025-03-31 avverka de träd som är markerade på bifogad karta (bilaga 3 - Undantag från föreskrifter gällande naturvårdande avverkning) och transportera ut gagnvirket till upplagsplats. Avverkning och uttransport av virke skall utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på mark och vegetation minimeras. Avverkningen ska ske enligt instruktioner i bilaga 3 och samråd ska ske med Länssstyrelsen innan åtgärd utförs. Om fastighetsägaren inte utnyttjar rätten till avverkning av träden före 2025-03-31 har förvaltaren rätt att utföra åtgärden enligt föreskrift B 5.

Undantag från A-föreskrifter

Utan hinder av föreskriften A1 får träd som fallit ned över befintliga vägar, leder, ledningar, stängsel, tomtmarker, åker-, betes- eller slåttermarker tas bort och flyttas tillbaka till lämplig plats i naturreservatet.

Utan hinder av föreskriften A1 får träd som inom snar framtid riskerar att falla ned över befintliga vägar, leder, ledningar, stängsel, tomtmarker, åker- och betesmarker beskäras

2022-12-15

511-9313-2020

eller tas bort och flyttas tillbaka till lämplig plats i naturreservatet. Skriftligt godkännande ska fås av Länssstyrelsen innan åtgärd utförs.

Undantag från C-föreskrifter

Föreskrifterna C 4 och C 5 gäller inte jakträttsinnehavare vid jakt.

Föreskriften C8 gäller ej främmande arter.

Upplysningar

Reservatets föreskrifter har olika nivåer. Många verksamheter är förbjudna och endast tillåtna i området om dispens ges. Andra verksamheter måste dock bedrivas i området och är därmed undantagna från föreskrifterna alternativt kräver tillstånd för att utföras, dock med hänsyn tagen till att minimera påverkan på naturmiljön. Dispenser och tillståndsansökningar prövas av Länssstyrelsen. Vissa verksamheter med mindre påverkan på naturmiljön kan bedrivas efter godkännande av reservatsförvaltaren.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning, bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturmiljölagen.

Förvaltaren får efter samråd med markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet använda befintliga vägar inom och till reservatet i den utsträckning som behövs för reservatets vård och förvaltning mot erläggande av skälig ersättning för slitage. Eventuella skador som orsakas i samband med skötselåtgärder åtgärdas eller bekostas av Länssstyrelsen.

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Länssstyrelsens bedömning

Miljökvalitetsmål

Bildande av naturreservatet bidrar till uppfyllande av de regionala delmålen för miljökvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt odlingslandskap, samt Ett rikt djur- och växtliv.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska denna tillämpas så att bland annat värdefulla natur- och

2022-12-15

511-9313-2020

kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras. Länssstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att utvidgningen av naturreservatet Slagdala är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan eller berörda detaljplaner.

Intresseprövning

Naturreservatet utgör ett från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt område som hyser miljöer med en stor mångfald av växt- och djurarter. För att områdets naturvärden ska bevaras och utvecklas behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skadas. Även fortsatt hävd är viktigt. Länssstyrelsen bedömer att de allmänna intressena gällande områdets höga natur- och friluftslivsvärden överväger den enskildes rätt till viss markanvändning som kan påverka området negativt. Området bör därför förklaras som naturreservat. Länssstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att utvidgningen av naturreservatet Slagdala inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Med undantag för föreskriften A 1 innebär ändringarna i reservatsbeslutet inga ytterligare inskränkningar i sakägares rätt som föranleder att fråga om inträngsersättning enligt 31 kap miljöbalken initieras

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet får Länssstyrelsen meddela beslut om detta.

Konsekvensutredning av påverkan på allemansrätten

Länssstyrelsen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länssstyrelsen gör bedömningen att områdets föreskrifter och skötsel inte påverkar tillgängligheten enligt allemansrätten på ett negativt sätt. Skyddet, skötseln och anordningarna för friluftslivet förbättrar möjligheten till ett rikt friluftsliv.

Ärendets beredning

Bakgrund

Det ursprungliga reservatet Slagdala bildades år 1974 och omfattade då enbart del av fastigheten., Slagdala 1:19. Då den angränsande fastigheten Slagdala 1:26 kom ut till försäljning 2020 initierade Länssstyrelsen ett ärende om att utöka reservatet Slagdala. Detta eftersom värdena på den angränsande fastigheten bedömdes vara lika höga som i det befintliga reservatet. I det ursprungliga reservatet fanns inget förbud mot skogsbruk. I samband med utvidgningen har det framkommit ett behov av reglering av skogsbruket, både i det ursprungliga reservatet och den nya delen, för att bevara och främja de höga naturvärdena.

2022-12-15

511-9313-2020

Under 2021 förvärvade Naturvårdsverket fastigheten Slagdala 1:26. Flera möten och dialoger har förts med markägaren i det befintliga reservatet på Slagdala 1:19 mellan 2020 och 2022. Detta var speciellt angeläget då den nya föreskriften A 1 innebär ett förbud mot skogsbruk och att fastighetsägaren därmed har rätt till ersättning i den ursprungliga delen av reservatet. Värderingsbyrån har mot bakgrund av detta och på uppdrag av Länssstyrelsen genomfört värdering av fastigheten Slagdala 1:19 i det befintliga reservatet. Förhandling har skett med fastighetsägaren och i samförstånd har en överenskommelse om intrångsersättning upprättats med ägaren av Slagdala 1:19.

Områdets naturvärden har på uppdrag av Länssstyrelsen inventerats av miljökonsultföretaget Calluna AB. Lantmäteriet har utfört en fastighetsrättslig utredning och upprättat sakägarförteckning.

Remiss

Förslag till beslut och skötselplan för naturreservatet Slagdala har kungjorts i ortstidningar den 22 oktober 2022 och skickats på remiss till Hultsfred kommun, Skogsstyrelsen, LRF Sydost, Jordbruksverket, Boverket, Riksantikvarieämbetet, Sveriges Geologiska undersökning (SGU), Transportstyrelsen, Luftfartsverket, Trafikverket, Försvarsmakten, Region Kalmar län (besöksnäring), Naturskyddsföreningen i Kalmar län, Emådalens naturskyddsförening, Östra Smålands ornitologiska förening, Smålands flora, Föreningen Sydostentemologerna, Svenska Jägareförbundet Kalmar län, Mellersta Götalands jordägarförbund, Kalmar orienteringsklubb, Friluftsförbundet Mörlunda Vimmerby samt enstaka privatpersoner.

Kända sakägare förelades samtidigt med stöd av 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att inkomma med yttrande.

Remissvar har inkommit från E.ON, LRF Sydost, Emådalens naturskyddsförening, Luftfartsverket, Region Kalmar län (besöksnäringen), SGU, Skogsstyrelsen, Trafikverket och Hultsfred kommun.

Emådalens naturskyddsförening och Skogsstyrelsen ställer sig positiva till förslaget.

Region Kalmar län, Trafikverket och Boverket meddelar att de inte har några synpunkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig.

Hultsfred kommun och Luftfartsverket meddelar att de inte har något att erinra mot förslaget.

E.ON har lämnat flera synpunkter på att de bland annat vill se en förändring och lättande av föreskrifter och undantag kopplat till deras behov av underhåll av elledningar och behov av eventuella nya elanslutningar. E.ON yrkar även på att reservatsgränsen ska justeras så att alla ledningsdragnings hamnar utanför reservatet.

Länssstyrelsen har mot bakgrund av detta gjort några ändringar i föreskrifter samt under undantag från föreskrifter. Så som remitterat förslag var utformat var det helt förbjudet att

2022-12-15

511-9313-2020

skada träd i ledningsgatans sidoområden vilket innebar att man då hade behövt söka dispens från föreskrifterna. En förändring har gjorts så att det nu i stället krävs tillstånd att avverka träd i ledningsgatans sidoområde. För att tydliggöra detta har en ny föreskrift A 17 lagts till. Den nya föreskriften lyder: Det är förbjudet utan länsstyrelsens tillstånd att "Avverka träd i ledningsgatans sidoområde som utgör risk att skada elledningar samt vidta åtgärder för att utöka elnätet vid begärd elanslutning". Vidare har ändringar gjorts under "undantaget från föreskrifter" rörande elledningar och deras drift och underhåll. I undantaget framgår nu att akuta åtgärder får utföras direkt men att Länsstyrelsen ska meddelas i efterhand. Andra åtgärder som toppning och beskärning av träd i ledningsgatans sidoområde, transporter till och från ledningens skogsgata, tillfällig parkering samt andra ändringar kräver skriftligt samråd enligt 12 kap 6§ MB. Det framgår nu även att det inte finns något hinder att använda drönare vid drift och underhållsarbete. Vad det beträffar E.ONs vilja att reservatsgränsen ska ändras så har det inte tillgodosetts då de nu gjorda förändringarna bedöms tillgodose E.ONs behov.

LRF Sydost skriver i sitt yttrande att de anser att de föreslagna föreskrifterna är bra, speciellt föreskrift B 7 som möjliggör åtgärder för att förhindra framtida skadeangrepp på skogen. Vidare anser de att det är viktigt att skydd av natur sker med frivillighet och att det under rubriken "Ärendets beredning" är otydligt om utökningen av reservatet skett frivilligt.

Länsstyrelsen har mot bakgrund av detta förtydligat texten under "Ärendets beredning" för att det bättre ska framgå att det inte funnits något tvång mot markägaren. Det utökade delen av reservatet köptes av Naturvårdsverket då den kom ut till allmän försäljning. I det befintliga reservatet skrevs ett avtal om ersättning i samförstånd med fastighetsägaren. Anledningen till avtal om intrångsersättning i det befintliga reservatet var att skogsbruk tidigare inte hade varit förbjudet då reservatet ursprungligen bildades med syfte att förhindra brytning av sand och grus i området. Länsstyrelsen är mycket mån om att ha goda dialoger med berörda markägare i alla reservatsbildningar.

Utöver förändringarna ovan har vissa språkliga justeringar gjorts i beslut och skötselplan samt mindre förändringar av disposition, samt tillägg i skötselplanen att sälj och backsippa ska gynnas där så är lämplig.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, miljödepartementet genom skrivelse till länsstyrelsen, se bilaga 5.

Föreskrifterna under C, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

2022-12-15

511-9313-2020

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen.

Kungörelse ska införas i ortstidning. Delgivning anses ha skett den dag kungörelsen var införd i ortstidning.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Johan Blom efter föredragning av naturskyddshandläggare Malin Miller. Vid framtagandet av beslut och skötselplan har naturskyddshandläggare Ellen Nordström och naturskötselhandläggare Johan Jansson deltagit och vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även chefen för naturskyddsenheten Martin Unell.

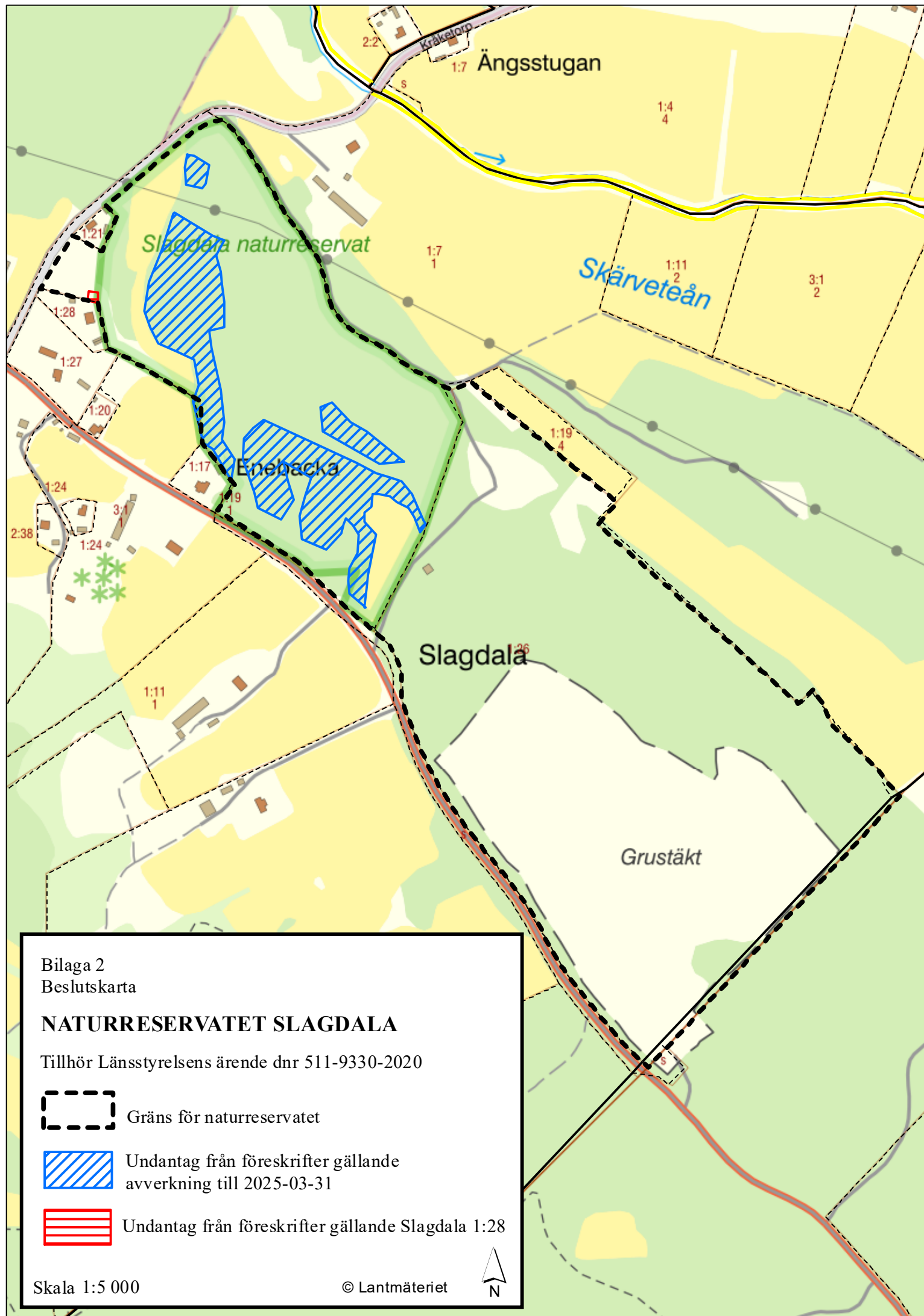
Johan Blom

Malin Miller

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
 - 2.1 Beslutskarta, detaljerat undantag gällande Slagdala 1:28
3. Undantag från föreskrifter gällande naturvårdande avverkning
4. Sakägarförteckning (*enbart till sakägare*)
5. Upplysning om kungörelsedelgivning/Hur man överklagar
6. Skötselplan
 - 6.1 Skötselplanekarta

Bilaga 2
Beslutskarta

NATURRESERVATET SLAGDALA

Tillhör Länsstyrelsens ärende dnr 511-9330-2020

Gräns för naturreservatet

Undantag från föreskrifter gällande
avverkning till 2025-03-31

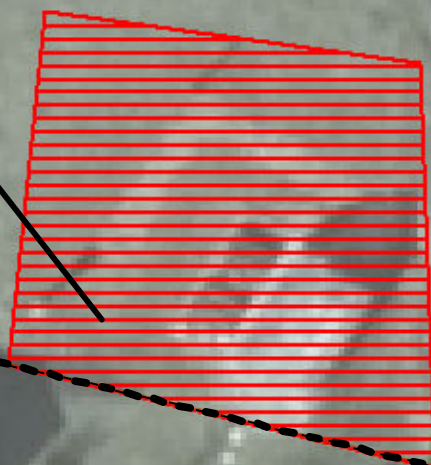

Undantag från föreskrifter gällande Slagdala 1:28

Skala 1:5 000

© Lantmäteriet

Slagdala 1:28

Bilaga 2.1

Beslutskarta, detaljerat undantag gällande Slagdala 1:28

NATURRESERVATET SLAGDALA

Tillhör Länsstyrelsens ärende dnr 511-9330-2020

Gräns för naturreservatet

Undantag från föreskrifter till
förmån för Slagdala 1:28

Skala 1:200

© Lantmäteriet

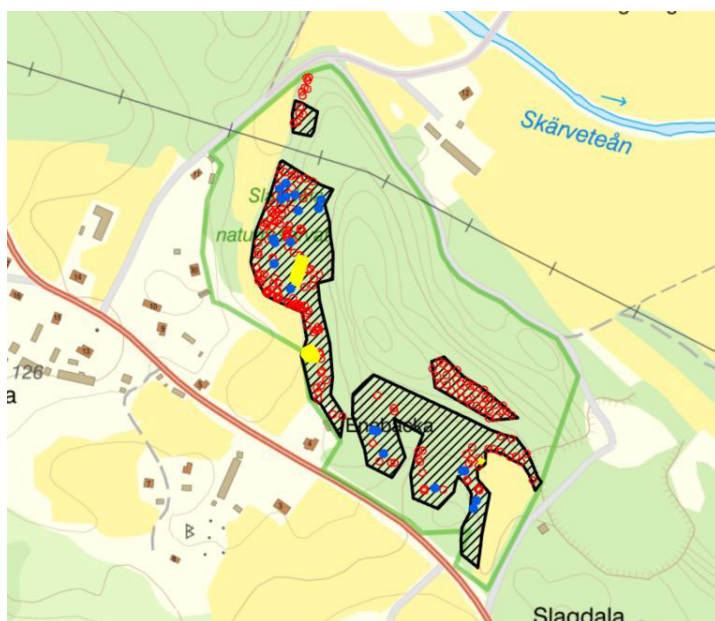

Anvisning gällande rätt till avverkning inom viss tid

Enligt undantag i beslut om naturreservat framgår att markägaren har rätt att till 2025-03-31 utföra viss avverkning

Rätt till avverkning berör 4 delområden och utförs enligt följande instruktion:

- Hänsynsytor är markerade med gult band. Inom dessa ytor ska inga träd eller buskar avverkas.
- Gräns för åtgärdsytor är markerade med gul-rött band med knuten vänd in mot avverkningsytan. Gräns ut mot åker är ej markerad.
- Enbart granplantor får röjas innan avverkning.
- Inom åtgärdsytor får endast tall och gran avverkas. Alla lövträd och enbuskar i alla storlekar lämnas kvar.
- Tall och gran som ska lämnas kvar, antingen som evighetsträd eller i form av av död ved etc, är markerade med något av följande band:
 - ❖ Träd markerade med blå-vitt-rött band samt färgmarkerade med tre orangea prickar, är evighets- eller naturvårdsträd.
 - ❖ Träd markerade med enbart blåa band samt färgmarkerad med en blå ring, ska huggas för tillskapande av död ved. Ett blått band innebär att det ska skapas liggande död ved i form av en låga. Två blå band samt färgmarkerad med två blå ringar innebär att en högstubbe ska skapas.
- Träd markerade med ett rött band samt färgmarkerade med två blå kryss är träd ska tas bort även om det är lövträd. Det finns även träd utanför avverkningsytorna som ska tas ner som också är markerade med rött band och två blå kryss. Dessa områden kommer visas i fält innan avverkningen påbörjas.
- GROT ska tas ut och läggas på angiven plats som överenskommits med reservatsförvaltaren.

Märkning

Naturvårdsträd/evighetsträd

Träd som ska avverkas och tas ut

Huggs till liggande död ved

Markering av hänsynsyta

Högstubbe ska skapas

HUR MAN ÖVERKLAGAR

VEM KAN ÖVERKLAGA	Beslutet får överklagas av den som beslutet angår om det gått honom eller henne emot. Beslutet får även överklagas av Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen eller Havs- och vattenmyndigheten.
VEM SKA PRÖVA ÖVERKLAGANDET	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos Regeringen, miljödepartementet.
HUR MAN UTFORMAR ÖVERKLAGANDET	I skrivelsen ska Ni • tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och dag för beslutet • redogöra varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt • redogöra för hur Ni anser att beslutet ska ändras Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Regeringen, miljödepartementet. Länsstyrelsens adress och telefonnummer finner Ni längst ner på denna sida.
SENASTE DATUM FÖR ÖVERKLAGANDET	Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag beslutet kungjorts i länets författningssamling samt kungjorts i ortstidning , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Ni ska underteckna skrivelsen och förtydliga namnteckningen. Uppge personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer till bostaden samt adress och telefonnummer till arbetsplatsen och ev. annan plats där Ni är anträffbar.

Skötselplan för naturreservatet Slagdala

Förord

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för syftet med och skötseln av ett naturreservat. Syftet med reservatet och föreskrifterna i beslutet bestämmer skötselplanens inriktning.

I samband med att naturreservatet utökas, syftet utvecklas och att skogsbruk helt förbjuds revideras också skötselplanen. I den nya skötselplanen förtydligas den nya skötselinriktningen med nya skötselområden, bevarandemål och skötselåtgärder för att skydda såväl blomrik gräsmark, sandmiljöer som gles tallskog med inslag av sandblottor.

Innehåll

Skötselplan för naturreservatet Slagdala.....	1
Förord	1
1. Beskrivning av reservatet.....	3
1.1 Sammanfattning	3
1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning.....	4
1.3 Naturbeskrivning och biologiska bevarandevärden	5
2. Skötselplanens inriktning.....	7
2.1 Övergripande mål med skötseln.....	7
2.2 Generella skötselåtgärder	7
3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder.....	11
3.1 Skötselområde 1: Torrängar (1,8 ha)	11
3.2 Skötselområde 2: Skogsbete (6,4 ha).....	12
3.3 Skötselområde 3: Åsbarrskog (9,4 ha).....	13
3.4 Skötselområde 4: Öppna sandmarker (14,4 ha)	15
4. Friluftsliv	17
5. Dokumentation och uppföljning	17
5.1 Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder	17
5.2 Uppföljning av bevarandemål.....	18
5.3 Revidering av skötselplan	18
6. Artlista	18
7. Referenslista.....	27

1. Beskrivning av reservatet

1.1 Sammanfattning

Naturreseptatet Slagdala är beläget utmed Virserumsåsen, nordväst om Virserum i Hultsfreds kommun. Åsen är mycket välutbildad och är en av de mäktigaste åsbildningarna i södra Sverige. På grund av att åsen inte utsatts för svallning har den en karakteristisk getryggsform. Delar av Virserumsåsen har i den fysiska riksplaneringen utpekats som riksobjekt. Reservatet präglas av skogar med grova brandpåverkade tallar, glesa sandskogar med solbelysta träd, blomrika sandgräsmarker, öppna sandytor och sandbranter. Området är mycket artrikt och har ett stort antal rödlistade arter. De flesta knutna till reservatets sandiga miljöer. Reservatet ligger inom en trakt som Artdatabanken pekat ut som en av Sverige artrikaste vad gäller gaddsteklar.

Figur 1. Karta över naturreseptatet Slagdala med gräns i svartstreckad linje. Den gröns linjen i norr visar reservatets tidigare avgränsning.

Tabell 1. Naturtyper representerade i reservatet.

Naturtyper NMD (Nationella marktäckedata)	Areal (ha)
Tallskog	16,8
Övrig öppen mark med vegetation	1
Åkermark	0,7
Exploaterad mark, ej byggnad eller väg/järnväg	14,4
Natura 2000-naturtyper	Areal (ha)
Trädklädd betesmark (9070)	6,8
Åsbarrskog (9060)	10

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Figur 2. Generalstabskartan över Slagdala år 1800.

Täktverksamheten

I Slagdala har man bedrivit täktverksamhet under lång tid. Till en början troligen enbart i mindre skala i den södra delen av reservatet. Täktverksamheten utvecklades sedermera och på 1950-talet startades en ny och större verksamhet i den norra delen. Denna expanderade fram till 1970-talet för att sedan minska i omfattning. I och med reservatets bildande 1974 upphörde verksamheten helt i den norra täkten eftersom delar då kom att ingå i reservatet. En ny täkt startades på fastigheten som ligger söder om dåvarande reservat. Verksamheten pågick där fram till 2020 då fastigheten såldes. Sentida inventeringar har påvisat höga värden även i de södra delarna, utanför det ursprungliga reservatet. Därför inleddes arbetet med att utvidga naturreservatet Slagdala och fastigheten köptes av Naturvårdsverket 2020.

Bete

Enligt en historisk karta över Slagdala från 1801 var området då en del av byns betade utmarker och kallades Brohorvehagen och Häggamon. Enligt laga skifte från 1917 bestod området av betesmarker och skogsmark. Eventuellt fanns redan då en mindre sandtäkt. Efter dess har marken successivt övergått till produktionsskog och den skog som finns i reservatet idag är starkt präglad av aktivt skogsbruk utan några högre naturvärden. Det finns spår av som tyder på att skogen en gång varit mer öppen och präglad av bete. Det märks bland annat av områdets hävdgynnade flora med till exempel backsippa och enbuskar.

Bränder

Under tidigt 1990-talet brann delar av den nordligaste delen av åsen i reservatet, vilket har lämnat efter sig ett 20-tal tallar med tydliga brandljud. Utöver det finns inga dokumenterade bränder, eller spår därav.

Figur 3. Gammal tall med brandljud.

1.3 Naturbeskrivning och biologiska bevarandevärden

Rullstensåsen och de sandiga markerna i Slagdala har skapat unika miljöer för arter kopplade till sand. Området har under lång tid påverkats av både bete och täktverksamhet vilket har gjort att värdena har kunnat bibehållas. Under senare år har många hävdade marker planterats med träd och täktverksamheten avvecklats. Utökning av naturreservatet samt förändrad skötsel bidrar till att skapa bättre förutsättningar för att bibehålla och gynna de arter som är knutna till områdets sandiga och blomrika miljöer.

Geologi

Naturreseptatet är beläget utmed Virserumsåsen. På grund av att åsen inte utsatts för svallning har den i stora delar en karakteristisk getryggsform. Materialet i åsen består huvudsakligen av grusig sand men även sten förekommer. På västra sidan av åsen breder stora sandavlagringar ut sig i form av en plan sandplatå, på vilken byn Slagdala är belägen. Den uppodlade åkern i reservatets nordvästra del har av geologer tolkats som en erosionsränna i denna sandplatå. Smältvatten från inlandsisen skulle då ha gröpt ur dalgången strax efter att området blev isfritt. På nordöstra sidan av åsen breder ett flackt jordbrukslandskap ut sig, den så kallade Kråketorpsslätten. Området är mycket plant och består av lerrika issjösediment. Skärveteån rinner genom slättens centrala delar och löper parallellt med Virserumsåsen utmed en längre sträcka.

Åsbarrskogen

Rullstensåsen skapar med sin magra, sandiga-grusiga jordmån och topografi goda förutsättningar för en rik biologisk mångfald. Åsen är till större delen bevuxen med barrskog och domineras av tall, men i åsens sluttningar finns också viss inblandning av gran och björk. I det undre skiktet av skogen växer stora mängder ädellövträd upp i form av ek och lönn. Markvegetationen domineras av ris. Blåbär är vanligast förekommande förutom längst uppe på åsryggen och i öppna gläntor där lingon och ljung är vanligare. Vid källflöden skapas rikare markförhållanden och här påträffas blåsippa, vitsippa och tibast. I en mindre del av åsens norra sluttning har skogen brunnit.

Betesmarkerna

Idag är det få områden i reservatet som betas, men på sikt är målet att större delar återigen ska betas. Det gäller främst den nordvästra delen av reservatet som ligger nedanför åsens brantaste sluttningar. Här finns fortfarande spår av hävd i form av enstaka enar, fårsvingel och rödven samt örter som backsippa (VU), gulmåra, svinrot (NT), slåtterfibbla (VU), backstarr (NT) och gullklöver (NT).

Efter att inledande åtgärder har öppnat upp markerna igen, är målet att dessa arter ska trivas bättre och fler arter gynnas av hävd ska kunna återetablera sig i området. Trädsiktet i betesmarkerna kommer att glesas ut under de första åren för att möjliggöra för mer ljusinsläpp samt etablering av större solbelysta träd. Det dominerande trädslaget kommer vara tall, men många ädellövträd av ek och lönn är i tillväxtfas och kommer med tiden skapa stora vidkroniga träd. Enar och tätare dungar av tall och björk kommer även lämnas för att skapa en dynamisk miljö.

Sandområdena

Hela reservatet är beläget på sandiga jordarter. I området finns två större före detta sandtakter i olika igenväxningsfaser där uttag av sand har skett under olika lång tid. I den äldre tåkten har ingen verksamhet bedrivits på över 30 år och i den nyare tåkten pågick verksamhet fram till nyligen. I den äldre tåkten har ett mer utvecklat fåltskikt etablerats med till exempel fåltvedel som har en stark population i trakten. Övriga naturvårdsarter i de sandiga miljöerna är praktbyxbi, våddsandbi, mindre blåvinge (NT) och kontrastsvart klarvingesvävfluga (VU). Den äldre tåkten är något mindre artrik än den nyare men är med rätt skötsel mycket viktig för att bevara arter knutna till sandiga miljöer.

Arter

Slagdala naturreservat är relativt dåligt känt vad gäller många artgrupper, men hyser trots det närmare fyrtio rödlistade arter där de flesta är knutna till de sandiga markerna. Bland annat kärlväxterna backklöver (NT), ljus solvända (NT), och spindelört (NT). Andra rödlistade arter inom reservatet är bland annat stubbfibbla (EN) och mörkstiftig hållfibbla (VU), mindre tätelsmygare (NT), ängsmetallvinge (NT), bredbrämad bastardsvärmare (NT), silversmygare (NT), violettekantad guldvinge (NT), mindre blåvinge (NT), kontrastsvart klarvingesvävfluga (NT) och spindelörtskinnbagge (NT). Fågellivet är rikt med talltita (NT), entita (NT), grönfink (EN), grönsångare (NT), ärtsångare (NT) och gulsparv (NT).

2. Skötselplanens inriktning

Reservatet är indelat i fyra skötselområden. Avgränsning av skötselområdena 1–4 framgår av bifogad skötselplanekarta, bilaga 6.1.

Figur 4. Skogsbete i vinterlandskap.

2.1 Övergripande mål med skötseln

Skötseln ska gynna arter kopplade till sandiga miljöer samt bevara områdets geologiska formation.

2.2 Generella skötselåtgärder

Innan betydande skötselåtgärder utförs sker normalt en dialog med berörda markägare för att ömsesidigt kunna informera om påverkan på eventuella verksamheter i området och behov av hänsyn. Följande gäller i hela reservatet:

- Åtgärder för att bekämpa invasiva främmande arter får utföras i hela reservatet.
- Åtgärder för att gynna hotade arter knutna till reservatets livsmiljöer får utföras i hela reservatet.
- Hydrologisk återställning får ske i hela reservatet
- Friställning av skyddsvärda träd får ske i hela reservatet.

- Naturvårdsbränning får ske inom hela naturreservatet.
- Sandblottor får skapas inom hela reservatet.
- Bete får ske i hela reservatet.
- Forn- och kulturlämningar kan med fördel röjas fria från träd och buskar i samband med naturvårdsåtgärder om det är förenligt med bevarandet av naturvärdena.

2.2.1 Åtgärder i träd- och buskskikt

Alla skötselåtgärder inom naturreservatet, till exempel gallring och uttransport av virke, ska utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på mark, vattenmiljöer, kulturmiljöer och fornlämningar inte uppkommer. Försiktighet ska även vidtas vid körning i anslutning till skyddsvärda träd för att inte skador på trädens rötter ska uppkomma. Vid skötselåtgärder ska värdefulla element för faunan och floran sparas såsom gamla, grova eller senvuxna träd, hålträd, boträd, stående döda och döende träd samt lågor. Åtgärder i träd- och buskskiktet ska generellt ske under perioden 1 augusti - 31 mars. Med hänsyn till värdefull flora, marksvampar, vedlevande organismer och betesdjurens framkomlighet avgör förvaltaren om ris och färskt virke som uppstår vid skötselåtgärder ska ligga kvar på plats, läggas på lämplig plats i naturreservatet eller tas ut ur reservatet. Uttaget virke tillfaller markägaren. Förvaltaren avgör om trädstammar ska avkvistas i syfte att öka framkomligheten för betesdjur. Träd som fallit ned över vägar, stigar, diken, ledningar, stängsel och åker får flyttas till lämplig plats i naturreservatet.

Veteranisering

Veteranisering av träd ska genomföras för att skapa värdefulla strukturer, substrat och mikromiljöer som i normalfallet först bildas vid hög trädålder. Exempel på veteraniseringsåtgärder kan vara att mulmhål sågas fram i träden, imitationer av hackspettshål skapas eller att träden beskars genom till exempel topphuggning, barkfläkning med mera.

Luckhuggning

Inom naturreservatet ska luckhuggning genomföras i syfte att öka ljusinsläppet och gynna sandlevande arter.

Luckhuggning bör utföras på följande sätt:

- Luckornas placering, storlek och form bör variera.
- Friställda träd samt död ved bör skapas i luckorna för att gynna vedlevande organismer.
- Luckor skapas företrädesvis på ytor som vuxit igen i sen tid. Se historiska ortofoton.

2.2.2 Markstörning för att skapa och bevara öppen sand

Förekomsten av blottad sand är ett grundläggande livsvillkor för många av reservatets hotade arter och sandblottor bör därför kontinuerligt finnas i riklig omfattning såväl i skogarna som i de gamla täkterna. Idag förekommer blottad sand framför allt i de gamla täkterna, medan en sluten grässvål dominerar i övriga områden.

Målsättningen bör vara att det ska finnas en mosaik av olika successionsstadier i reservatet, från blottad sand till partier med helt sluten grässvål. Även mindre partier med blottad sand som mer kontinuerligt hålls öppna bör finnas spridda i området. Dessa kan

med fördel utformas som sandbunkrar med solexponerade gropar, hak och slänter som skapar ett särskilt gynnsamt mikroklimat.

Det finns ännu inte tillräckliga kunskaper för att mer i detalj kunna ange hur mycket blottad sand som bör finnas kontinuerligt i området och det är därför viktigt att kontinuerligt följa upp resultatet av utförda skötselinsatser och att anpassa skötseln efter resultatet av dessa uppföljningar.

Sandblottor får skapas inom hela reservatet för att gynna sandgynnade arter. Sandblottornas placering, storlek och form bör variera och skapas företrädesvis på ytor som vuxit igen i sen tid. Se historiska ortofoton.

2.2.3 Åtgärder för att gynna blomrikedom

Markstörning enligt föregående avsnitt medverkar generellt till en ökad blomrikedom men det kan i vissa delar behövas ytterligare åtgärder för att bevara och utveckla en rik mångfald av växter som producerar pollen och nektar. Slätter eller vårbränning av partier med högvuxna gräs eller ansamling av förna är åtgärder som gynnar floran. Bränning eller slätter kan utföras fläckvis i de delar av de öppna sandmarkerna där örtinslaget behöver öka och kan normalt ske med några års intervall. Även inplantering eller sådd av viktiga örter och träd kan i vissa fall behövas.

2.2.4 Hydrologiska åtgärder

Inom naturreservatet finns öppna diken som dränerar delar av de blivande ängarna. Åtgärder som syftar till att återställa markens naturliga hydrologiska förhållanden får utföras om det anses lämpligt efter hydrologisk utredning. Samråd ska ske med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid åtgärder som berör diken av äldre ursprung. Inom reservatet gäller fortfarande anmälningsplikt och tillståndsplikt enligt 11 kapitlet Miljöbalken. Endast om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena behövs inte tillstånd eller anmälan enligt 9 a § (11 kapitlet 12 §). Hydrologiska skötselåtgärder ska samrådaskas med samtliga markägare som berörs av åtgärden.

2.2.5 Betesmarker, slätterängar och ersättning för skötsel

Marker som ingår i ett stödåtagande inom Landsbygdsprogrammet ska skötas på ett visst sätt under en viss period mot en ersättning från Jordbruksverket. Om dessa marker samtidigt ligger i ett naturreservat behöver ansvar och finansiering för olika skötselåtgärder förtydligas för att inte riskera otillåten dubbelfinansiering. Grundregeln är att dubbla statliga stöd inte får betalas ut för samma åtgärd på samma plats under samma tid. Skötselåtgärder som är mer långtgående än vad miljöersättningarna och åtagandet föreskriver kan bekostas och utföras av Länsstyrelsen. Detta omfattar till exempel områden som i skötselplanen anges ska ha en mer långtgående skötsel än vad åtagandet föreskriver. Omvänt kan brukaren även befrias från röjningskrav i vissa områden om det finns starka naturvårdsskäl. Det är föreskrifter och skötselplan som är styrande för vilka åtgärder som genomförs i ett naturreservat och samråd ska ske med länsstyrelsens reservatsförvaltning. Observera att Landsbygdsprogrammet ses över och förnyas regelbundet. Detta innebär att förutsättningar för skötseln och dess ersättning kan förändras över tid.

2.2.6 Betesdrift, stängsling och fällindelning

Skötselplanen utgör inget hinder för betesdrift inom hela reservatet. Antalet djurenheter per hektar ska anpassas till fällans storlek, säsong och typ av betesdjur samt vilken typ av betesintensitet som krävs för att nå bevarandemålen för respektive skötselområde. Enstaka betesfria år bedöms vara gynnsamt och anpassad slåtter får ersätta bete. Inga biologiskt värdefulla träd får avverkas eller skadas i samband med stängseluppsättning.

2.2.7 Hotade arter och störningskänslig fauna

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper i reservatet samt de skötselråd som åtgärdsprogrammen för bevarande av hotade arter och deras livsmiljö anvisar ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet. Vissa arter kan ha motstående skötselbehov och om det uppstår konflikter i skötselinriktning mellan arter ska syftet med reservatet vara vägledande.

Innan skötselåtgärder påbörjas i reservatet ska reservatsförvaltaren kontrollera om det finns störningskänslig fauna i anslutning till naturreservatet. Om störningskänslig fauna finns i området ska expertis konsulteras för att anpassa skötselåtgärderna med hänsyn till förekommande art. Med störningskänslig fauna menas här till exempel främst särskilt skyddsvärda fågelarter som i samband med yttre störning avbryter sin häckning, till exempel rovfågelarter.

2.2.8 Skötsel av kulturlämningar

Extra försiktighet gäller vid röjning och körning i och omkring kulturlämning till exempel med avseende på markskador. Buskar och träd får inte dras upp med rötterna i eller intill en kulturlämning. Ris och annat avfall fraktas utanför kulturlämningsområdet.

2.2.9 Främmande arter

En främmande art är en art som introducerats utanför sitt naturliga utbredningsområde och som kan överleva och sedan reproducera sig. En invasiv främmande art är en främmande art vars spridning hotar eller inverkar negativt på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster. Vilka arter som inom EU listas som invasiva anges i EU-förteckningen till förordningen (1143/2014) om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter. I dagsläget finns ännu inga rapporter av invasiva arter som står upptagna i EU-förteckningen. Inom reservatet ska skötselåtgärder kunna utföras för att aktivt bekämpa spridning av invasiva främmande arter som till exempel sprider sig från trädgårdar i närheten.

Blomsterlupin, som det finns gott av i Slagdala, omfattas idag inte av den lagstiftning som rör invasiva främmande arter, men eftersom den uppträder mycket invasivt rekommenderar Naturvårdsverket att man avstår från att plantera den och försöker förhindra att den sprider sig om man har den på sin mark. Blomsterlupin utvärderas även för att eventuellt tas upp på en nationell förteckning över invasiva främmande arter som kommer att omfattas av olika förbud.

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

3.1 Skötselområde 1: Torrängar (1,8 ha)

Beskrivning

1A Åkermark som använts för vallskörd, belägen i norra delen av reservatet. Ett grävt dike delar av åkern från den nordvästra delen av betesmarken. Diket är periodvis under året fyllt med vatten. Ett i stort sett örtfattigt område med trivial flora, med undantag för mjukdån (NT).

1B Gräsmark belägen i sydvästra delen av reservatet. I nuläget har området ett tjockt förnalager. Delar av området är även bevuxet med örnbräken. Rejåla aspuppslag har tidigare tagits bort men är på väg upp igen. I övrigt ett i stort sett örtfattigt område med trivial flora.

1C Åkermark som används för vallskörd i nordvästra delen av reservatet. Ett i stort sett örtfattigt område med trivial flora, med undantag för backsippa som finns i angränsande områden och vägkanter.

Bevarandemål:

- Arealen torrängar ska vara minst 1,8 hektar.
- Fält-, botten- och markskikt ska präglas av hävd eller annan regelbunden störning.
- Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur, ska förekomma.
- Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag i området.
- Området ska präglas av en mosaik av sandblottor och öppen örtrik gräsmark.
- Blommande örter ska finnas i mycket riklig mängd.
- Arter som utgör viktiga pollenresurser åt områdets rödlistade stekelarter ska finnas i tillräcklig mängd i området för att dessa arter ska kunna förekomma med en långsiktigt livskraftig population.
- Det ska finnas solexponerad bark på tall i brynmiljöerna mot angränsande skog.
- Ingen igenväxningsvegetation av till exempel aspsly ska förekomma.

Skötselåtgärder:

Initiala restaureringsåtgärder

- Omföring av åker till äng påbörjas via avbaning av matjord eller humus och förna (om det behövs) och sedan insådd eller plantering av plantor. Typiska sandmarksarter används, till exempel åkervädd, fibblor, backtimjan med flera. Frön som används ska i möjligaste mån vara insamlade från lokala populationer.
- Sandblottor av varierande storlek skapas genom avbaning av matjord eller humus och förna. Sandblottorna placeras i första hand i torra och solvarma söderlägen.

- Uppsättning av stängsel sker där bete planeras.

Löpande skötsel

- Igenväxningsvegetation i form av lövsly, buskar och små granar och tallar som växer i de öppna markerna ska röjas eller ryckas bort vid behov.
- För att upprätthålla en artrik flora och förhindra igenväxning behövs hävd i form av bete eller slåtter. Betet kan upphöra vissa år och slåtter får generellt ersätta bete vissa år. Antalet djurenheter per hektar ska anpassas till fållans storlek, säsong och djurslag för att uppnå den betesintensitet som krävs för att nå bevarandemålen för skötselområdet.

3.2 Skötselområde 2: Skogsbete (6,4 ha)

Beskrivning

Området utgörs av äldre gles och gläntrik tallskog med inslag av yngre lövskog. Skogen är ljus och flerskiktad med allmän förekomst av död ved och enstaka brandljud. Fältskiktet karaktäriseras av gräs- och örtvegetation med arter som tibast, smultron, backsippa (VU), en, liljekonvalj, backtimjan (NT) och flentimotej (NT). Brynmiljöerna i området är även en rik nektar- och pollenkälla för bland annat humlor, bin, fjärilar och pollenätande skalbaggar. Målbilden ska vara en mosaikartad olikåldrig tallskog med lövinslag, rik på bryn och solbelysta ytor med öppen sand.

Bevarandemål:

- Arealen trädklädd betesmark 9070 ska vara minst 6,4 hektar.
- Fält-, botten- och markskikt ska präglas av hävd. Särskilt backsippa ska ha goda förutsättningar att leva kvar och reproducera sig i området.
- Området ska präglas av en mosaik av tall och ädellövdominerad skog med öppna, solexponerade, varma och vindskyddade gläntor med sandblottor.
- Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat med naturlig förnygring.
- Det ska finnas rikligt med gammal, grov, solexponerad tall och stående- och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier.
- Typiska arter av kärlväxter, mossor, lavar, svampar och insekter ska förekomma i området.
- Inslag av sälk och videbuskar ska finnas.

Skötselåtgärder:

Initiala restaureringsåtgärder

- Naturvårdsåtgärder kommer att inledas med att öppna upp markerna samt blottlägga sandiga partier.
- Gamla tallar friställs så att stammarna blir solbelysta.
- Öppna gläntor med förbindande glesa stråk med öppna sandblottor skapas i tallskogen. Detta skapar en ljusare skog med spridningskorridorer för värmeälskande och sandlevande arter.

- Olika åtgärder för att skapa död ved i olika former. Till exempel toppkapning, veteranisering eller fällning. Död ved från omgivande marker får införas och läggas upp i reservatet i samråd med reservatsförvaltaren.
- Stubbarna kan brytas upp eller fräsas efter avverkning av tallbeståndet för att skapa sandblottor.
- Uppsättning av stängsel sker där bete planeras.
- Sälg spara och gynnas.

Figur 5. Skogsödlä.

Löpande skötsel

- Ett extensivt bete av markerna är gynnsamt för upprätthållandet av öppna ytor och sandblottor och ska vara tillåtet i hela skötselområdet.
- Om betet inte är tillräckligt eller av annan anledning behöver kompletteras med ytterligare skötselmetoder för att bibehålla en öppen och ljus skog ska det ske genom till exempel återkommande röjningar av igenväxning eller liknande åtgärder.
- Naturvårdsbränning gynnar naturtypen och förlänger tallarnas livslängd men är inte lämpligt i skötselområdet med tanke på närhet till bebyggelse. Däremot kan punktbränning och katning det vill säga att skada och ta bort delar av barken på tallar komma att utföras.

3.3 Skötselområde 3: Åsbarrskog (9,4 ha)

Beskrivning

Åsryggens södra sida är bevuxen med tall och har rika inslag av lågväxande lövträd. Den norra sidan utgörs av tall och granskog, och längst i norr finns rikare mark med bland annat blåsippa. Tibast växer på båda sidor av åsen. Den sydliga delen av åsen består av ett tunt, magert jordlager bevuxen med klen, senvuxen tallskog. Markskiktet består framför

allt av bägarlavar. I denna del med stark värmeinstrålning, växer bland annat backtimjan (NT) och backstarr (NT). En kraftledningsgata skär genom reservatet i norr och där har flera fynd av fjärilar och grävsteklar och svävflugor gjorts. En sandblotta (10x3m) har också skapats, troligen vid arbete med ledningen. Fältskiktet karaktäriseras av gräs- och örtvegetation med arter som tibast, smultron, backsippa, en, liljekonvalj och backtimjan. På stora delar av skötselområdet har det historisk förekommit hävd vilket man fortfarande kan finna spår av.

Bevarandemål

- Arealen åsbarrskog 9060, alternativt 9070, ska vara 9,4 hektar.
- Området ska karaktäriseras av naturliga processer i trädskiktet, som till exempel föryngring, åldrande och döende samt död ved och luckbildning.
- Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av trädarterna tall, ek, lönn, lind, sälg samt inslag av enbuskar.
- Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag genom en mosaik av täta respektive öppna och glest beskogade delar och bryn.
- Det ska finnas typiska och karaktäristiska arter för åsbarrskog 9060 eller trädklädd betesmark 9070.
- Om möjlighet finns kan delar eller hela skötselområdet betas.
- Sandblottor kan skapas för att gynna värden kopplade till sandiga miljöer.

Skötselåtgärder:

Initiala restaureringsinsatser

- Friställning av tall och lämpliga ädellövträd.
- Veteranisering av tall främst i branta slänter samt ädellövträd där det är lämpligt.
- Olika åtgärder för att skapa död ved såsom ringbarkning, veteranisering och toppkapning.
- Gran och buskar kring lämpliga ädellövträd tas bort för att gynna framtida vidkroniga ädellövträd.
- Skapa nya sandblottor.
- Röja i kraftledningsgatan för att bibehålla de öppna sandblottor som finns där, samt skapa fler sandblottor om behovet finns.

Löpande skötsel

- Igenväxningsvegetation ska röjas bort vid behov.
- Underhållsröjning av friställda träd och vid behov ytterligare friställning av andra lämpliga ädellövträd och tallar.
- Återkommande veteranisering av både nya och sedan tidigare veteraniserade träd.
- Markstörning vid behov genom till exempel grävning och plöjning för att skapa nya sandblottor för att gynna örtfloran och andra arter kopplade till livsmiljöerna.

3.4 Skötselområde 4: Öppna sandmarker (14,4 ha)

4A Gamla tåkten

Beskrivning

En tåkt som inte brukats under de senaste decennierna. Tallar upp till 35 år förekommer både fristående och i grupper. I delar av tåkten har tallplantor nyligen ryckts upp med rötterna. Även en del större träd har tagits bort vilket skapat en hel del nya sandblottor och öppnare sandmarker. Sälg och andra vide-arter finns i området och är viktiga näringskällor för bland annat solitära bin. Av de ovanligare arterna i området finns fältvedel som växer på öppna, torra kalkrika marker. Beståndet är minskande i området på grund av igenväxning och åtgärder krävs för att arten ska kunna finnas kvar i området.

Under hösten och vintern 2021 utfördes åtgärder finansierade av VIP-projektet (Länsstyrelsens projekt för att gynna vilda pollinatörer), där invasiva arter togs bort och åtgärder gjordes för att öppna upp och blottlägga sand

Figur 6. Vargvägstekel som tagit en spindel som byte.

4B Nya tåkten

Beskrivning En stor sandtåkt där brytning pågick fram till för bara några år sedan och som ej har efterbehandlats efter avslutad brytning. Inslaget av blottad sand är därför stor.

Bevarandemål

- Området ska skötas så att dess karaktär av öppen, kuperad sandmark med stort inslag av blottad sand och jord samt en rik flora av störningsgynnade örter som producerar nektar och pollen bevaras.
- Sandblottor ska finnas i solexponerade lägen väl spridda i området.
- Området ska innehålla solexponerade boplatser för marklevande insekter.

- Inslag av blommande sälj och videbuskar ska finnas.
- I slänterna kan det gärna finnas inslag av solitära eller mindre grupper av tall i olika åldrar samt död ved.

Skötselåtgärder

Initiala restaureringsinsatser

- Utföra grävning och schaktning för att skapa en mer varierad och småkuperad topografi för att gynna solexponerade och varma mikromiljöer.
- Tillföra jord på områden där det behövs för att få i gång markfloran snabbare.
- Insådd och transplantering av örter som producerar nektar och pollen. Detta bör ske med material från närområdet. Frön och bitar av växttäcknet kan också flyttas inom naturreservatet för att få en snabbare etablering av örter i restaurerade delar.
- Plantering av pollenrika träd och buskar för att gynna vårflygande insekter, framför allt vildbin, kan planteras i området.
- Friställning av lämpliga träd i slänterna av framför allt tall och andra träd som är viktiga för pollinerare, samt ersättare i olika generationer. Äldre träd som har vuxit upp i grupp kan med fördel stå kvar i grupp för att trädens stabilitet inte ska försämrats.
- Olika åtgärder för att skapa död ved såsom ringbarkning, veteranisering och toppkapning.
- Åtgärder för att ta bort invasiva arter.

Löpande skötsel

- Markstörning vid behov genom till exempel grävning och plöjning för att skapa nya sandblottor som gynnar örtfloran och andra arter kopplade till livsmiljöerna.
- Igenväxningsvegetation som inverkar negativt på naturvärdena ska röjas eller ryckas upp vid behov.
- Underhållsröjning av friställda träd och vid behov ytterligare friställning av lämpliga träd.
- Veteranisering av tall eller andra lämpliga träd.
- Slätter av torrängar vid behov.
- Gräsbränning.
- Borttagning av invasiva arter.

Figur 7. Den nya tåkten.

4. Friluftsliv

Beskrivning

Med undantag för den stig som löper längs getryggen bedöms området vara av mindre betydelse för det rörliga friluftslivet. Utnyttjande av reservatet, även kommersiellt, för naturturism och andra aktiviteter som inte står i strid med reservatets syfte och föreskrifter är positivt. Vid kommersiellt nyttjande ska Länssstyrelsen först kontaktas. Generellt gynnas den här typen av naturmiljöer av viss markstörning. Slagdala är ett lämpligt område för friluftsliv.

Bevarandemål

- Naturreservatet ska locka till besök med fina naturupplevelser.
- En väl underhållen parkeringsplats ska finnas i anslutning till reservatet.
- Informationstavlor och gränsmarkeringar ska vara i gott skick.

Skötselåtgärder

Initiala åtgärder:

- Reservatets gränser ska markeras i fält.
- Uppdaterade informationstavlor sätts upp i anslutning till parkering i norra delen av reservatet.
- Specifik naturinformation om till exempel död ved, sandblottor, bränning och betesdrift sätts upp vid behov.
- Om möjlighet finns kan åtgärder för att gynna friluftslivet utföras. Till exempel markering av befintlig stig längs med åsen samt markering av alternativa stigar och utkikspunkter.
- I södra delen av reservatet, intill den ny täkten, kan ytterligare en parkeringsplats anläggas vid behov.

Löpande skötsel:

- Regelbunden tillsyn och underhåll av skyltar och parkering.
- Anordningar ska bytas ut vid behov.
- Träd och grenar som bedöms som farliga i anslutning till parkering och vägar ska åtgärdas och i första hand beskäras eller kapas till högstubbar och den döda veden lämnas då i området om det inte påverkar framkomligheten.

5. Dokumentation och uppföljning

5.1 Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder

Vid åtgärder och uppföljning av skötselåtgärder ska förvaltaren dokumentera:

- var, när och hur åtgärder eller uppföljning utförts
- vem som utfört åtgärder eller uppföljning
- kostnad och finansiering för utförda åtgärder eller uppföljning.

Det rörliga friluftslivets inverkan på reservatet utvärderas minst var tionde år och i samband med att anläggande av besöksanordningar planeras.

Åtgärder som inte utförs av förvaltaren ska dokumenteras genom att utföraren på begäran redovisar utförda åtgärder, exempelvis bete, slätter och hamling.

5.2 Uppföljning av bevarandemål

Förvaltaren ansvarar för uppföljning av naturreservatets bevarandemål samt eventuellt behov av anpassning av skötseln. Hur bevarandemålen följs upp anges i naturreservatets uppföljningsplan. I uppföljningsplanen anges vilka målindikatorer som ska mätas för att följa upp bevarandemål. All uppföljningsverksamhet inom reservatet dokumenteras i Naturvårdsverkets databas Skötsel-DOS, VIC Natur.

5.3 Revidering av skötselplan

Om tillsyn eller uppföljning visar att det finns behov av anpassning av skötseln för att uppnå syftet med naturreservatet kan skötselplanen revideras.

6. Artlista

Förteckning över känd förekomst av rödlistade arter, signalarter, arter upptagna i EU:s art- och habitat- respektive fågeldirektiv, arter som berörs av Åtgärdsprogram för hotade arter samt andra intressanta arter inom naturreservatet Slagdala.

Rödlistekategorier enligt den nationella rödlistan fastställd av Naturvårdsverket 2020.

Rödlistekategori:

- EX = utdöd (extinct)
- RE = nationellt utdöd (regionally extinct)
- CR = akut hotad (critically endangered)
- EN = starkt hotad (endangered)
- VU = sårbar (vulnerable)
- NT = nära hotad (near threatened)
- DD = kunskapsbrist (data deficient).

S = Signalart enligt Skogsstyrelsens signalartslista för nyckelbiotopsinventeringen.

N2000 = Arter som står upptagna i bilaga 2 till art- och habitatdirektivet. Det vill säga en art av sådant unionsintresse att särskilda bevarandeområden (art- och habitatdirektivet) behöver utses.

ÅGP = Arter som berörs av Åtgärdsprogram för hotade arter.

Tillgänglighetsanpassning: Högerklicka på tabellen, välj tabellegenskaper, fliken alternativtext, kopiera allt innehåll i tabellen och klistra in under beskrivning.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori
Kärlväxter		
<i>Equisetum pratense</i>	Ängsfräken	
<i>Pteridium aquilinum</i>	Örnbräken	
<i>Dryopteris carthusiana</i>	Skogsbräken	
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Träjon	
<i>Picea abies</i>	Gran	
<i>Pinus sylvestris</i>	Tall	
<i>Juniperus communis</i>	En	
<i>Platanthera chlorantha</i>	Grönvit nattviol	
<i>Allium oleraceum</i>	Backlök	
<i>Convallaria majalis</i>	Liljekonvalj	
<i>Maianthemum bifolium</i>	Ekorrbär	
<i>Polygonatum odoratum</i>	Getrams	
<i>Luzula campestris</i>	Knippfryle	
<i>Luzula multiflora</i>	Ängsfryle	
<i>Luzula pilosa</i>	Vårfryle	
<i>Carex ericetorum</i>	Backstarr	NT
<i>Alopecurus pratensis</i>	Ängskavle	
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Sydvårbrodd	
<i>Avenella flexuosa</i>	Kruståtel	
<i>Avenula pratensis</i>	Ängshavre	
<i>Dactylis glomerata</i>	Hundäxing	
<i>Danthonia decumbens</i>	Knägräs	
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Tuvtåtel	
<i>Festuca ovina</i>	Fårsvingel	
<i>Holcus mollis</i>	Lentåtel	
<i>Melica nutans</i>	Bergslok	
<i>Phalaris arundinacea</i>	Rörflen	
<i>Phleum phleoides</i>	Flentimotej	NT
<i>Phleum pratense</i>	Timotej	
<i>Phleum pratense subsp. nodosum</i>	Vildtimotej	
<i>Poa nemoralis</i>	Lundgröe	
<i>Poa pratensis</i>	Ängsgröe	
<i>Chelidonium majus</i>	Skelört	
<i>Fumaria officinalis</i>	Jordrök	
<i>Anemone nemorosa</i>	Vitsippa	
<i>Hepatica nobilis</i>	Blåsippa	

<i>Pulsatilla vulgaris</i>	Backsippa	VU
<i>Ranunculus acris</i>	Smörblomma	
<i>Ranunculus acris subsp. acris</i>	Vanlig smörblomma	
<i>Ranunculus auricomus</i>	Majsmörblomma	
<i>Ranunculus bulbosus</i>	Knölsmörblomma	
<i>Ribes spicatum</i>	Skogsvinbär	
<i>Anthyllis vulneraria</i>	Getväppling	
<i>Lathyrus linifolius</i>	Gökärt	
<i>Lathyrus pratensis</i>	Gulvial	
<i>Lathyrus sylvestris</i>	Backvial	
<i>Lotus corniculatus</i>	Käringtand	
<i>Oxytropis campestris</i>	Fältvedel	
<i>Trifolium aureum</i>	Gullklöver	
<i>Trifolium arvense</i>	Harklöver	
<i>Trifolium montanum</i>	Backklöver	NT
<i>Trifolium pratense</i>	Rödklöver	
<i>Trifolium repens</i>	Vitklöver	
<i>Vicia cassubica</i>	Backvicker	
<i>Vicia cracca</i>	Kråkvicker	
<i>Polygala vulgaris</i>	Jungfrulin	
<i>Alchemilla acutiloba</i>	Stjärndaggkåpa	
<i>Cotoneaster</i>	Oxbär	
<i>Filipendula ulmaria</i>	Älggräs	
<i>Fragaria moschata</i>	Parksmultron	
<i>Fragaria vesca</i>	Smultron	
<i>Geum rivale</i>	Humleblomster	
<i>Geum urbanum</i>	Nejlikrot	
<i>Malus domestica</i>	Apel	
<i>Potentilla erecta</i>	Blodrot	
<i>Rubus saxatilis</i>	Stenbär	
<i>Rubus idaeus</i>	Hallon	
<i>Sorbus aucuparia</i>	Rönn	
<i>Sorbus intermedia</i>	Oxel	
<i>Frangula alnus</i>	Brakved	
<i>Ulmus glabra</i>	Skogsalm	
<i>Urtica dioica</i>	Brännässla	
<i>Quercus robur</i>	Skogsek	
<i>Betula pendula</i>	Vårtbjörk	
<i>Oxalis acetosella</i>	Harsyra	
<i>Populus tremula</i>	Asp	

<i>Salix caprea</i>	Sälg	
<i>Viola canina</i>	Ängsviol	
<i>Viola riviniana</i>	Skogsviol	
<i>Viola tricolor</i>	Styvmorsviol	
<i>Hypericum maculatum</i>	Fyrkantig johannesört	
<i>Hypericum perforatum</i>	Äkta johannesört	
<i>Geranium robertianum</i>	Stinknäva	
<i>Erodium cicutarium</i>	Skatnäva	
<i>Geranium sylvaticum</i>	Midsommarblomster	
<i>Chamaenerion angustifolium</i>	Mjölke	
<i>Acer platanoides</i>	Skogslönn	
<i>Daphne mezereum</i>	Tibast	
<i>Helianthemum nummularium</i> <i>subsp. nummularium</i>	Ljus solvända	NT
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Lomme	
<i>Turritis glabra</i>	Rockentrav	
<i>Thesium alpinum</i>	Spindelört	NT
<i>Persicaria lapathifolia</i>	Pilört	
<i>Polygonum aviculare</i>	Trampört	
<i>Rumex acetosa</i>	Ängssyra	
<i>Rumex obtusifolius</i>	Tomtskräppa	
<i>Dianthus deltoides</i>	Backnejlika	
<i>Silene latifolia</i>	Vitblära	
<i>Silene nutans</i>	Backglim	
<i>Stellaria graminea</i>	Grässtjärnblomma	
<i>Stellaria longifolia</i>	Skogsstjärnblomma	
<i>Scleranthus perennis</i>	Vitknavel	
<i>Viscaria vulgaris</i>	Tjärblomster	
<i>Chenopodium album</i>	Svinmålla	
<i>Lysimachia europaea</i>	Skogsstjärna	
<i>Primula veris</i>	Gullviva	
<i>Calluna vulgaris</i>	Ljung	
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbär	
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Lingon	
Galium <i>aparine</i>	Snärjmåra	
<i>Galium boreale</i>	Vitmåra	
<i>Galium verum</i>	Gulmåra	
<i>Linaria vulgaris</i>	Gulsporre	
<i>Plantago lanceolata</i>	Svartkämpar	
<i>Veronica chamaedrys</i>	Teveronika	

<i>Verbascum nigrum</i>	Mörkt kungsljus	
<i>Galeopsis ladanum</i>	Mjukdån	NT
<i>Glechoma hederacea</i>	Jordreva	
<i>Scutellaria galericulata</i>	Frossört	
<i>Thymus serpyllum</i>	Backtimjan	NT
<i>Melampyrum pratense</i>	Ängskovall	
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	Skogskovall	
<i>Campanula persicifolia</i>	Stor blåklocka	
<i>Campanula rotundifolia</i>	Liten blåklocka	
<i>Jasione montana</i>	Blåmunkar	
<i>Achillea millefolium</i>	Röllika	
<i>Achillea ptarmica</i>	Nysört	
<i>Artemisia vulgaris</i>	Gråbo	
<i>Bidens tripartita</i>	Brunskära	
<i>Centaurea scabiosa</i>	Väddkling	
<i>Cirsium arvense</i>	Åkertistel	
<i>Filago arvensis</i>	Ullört	
<i>Hieracium umbellatum</i>	Flockfibbla	
<i>Hieracium sublividum</i>	Mörkstiftig hällfibbla	VU
<i>Hieracium triviale</i>	Hagfibbla	
<i>Hieracium unctuosulum</i>	Stubbfibbla	EN
<i>Hypochaeris maculata</i>	Slätterfibbla	VU
<i>Lactuca muralis</i>	Skogssallat	
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Prästkrage	
<i>Pilosella officinarum</i>	Gråfibbla	
<i>Scorzonera humilis</i>	Svinrot	
<i>Scorzoneroidea autumnalis</i>	Höstfibbla	
<i>Senecio viscosus</i>	Klibbkorsört	
<i>Senecio vulgaris</i>	Korsört	
<i>Solidago canadensis</i>	Kanadensiskt gullris	
<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris	
<i>Tragopogon pratensis</i>	Ängshaverrot	
<i>Viburnum opulus</i>	Olvon	
<i>Knautia arvensis</i>	Åkervädd	
<i>Lonicera caprifolium</i>	Äkta kaprifol	
<i>Anthriscus sylvestris</i>	Hundkåx	
<i>Heracleum sphondylium</i> <i>subsp. sibiricum</i>	Sibirisk björnloka	
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Bockrot	
Mossor		

<i>Hylocomium splendens</i>	Husmossa	
<i>Ptilium crista-castrensis</i>	Kammossa	
<i>Dicranum polysetum</i>	Vågig kvastmossa	
Skalbaggar		
<i>Cantharis pellucida</i>	Flugbagge	
<i>Phytoecia cylindrica</i>	Hundkäxbock	
<i>Anastrangalia sanguinolenta</i>	Tegelbock	
<i>Stenurella melanura</i>	Ängsblombock	
<i>Stictoleptura rubra</i>	Gulröd blombock	
<i>Chrysomela populi</i>	Aspglansbagge	
<i>Coccinella septempunctata</i>	Sjuprickig nyckelpiga	
<i>Trichius fasciatus</i>	Humlebagge	
Flugor - övrigt		
<i>Dioctria rufipes</i>	Rovflugor	
<i>Anthrax anthrax</i>	Rovflugor	
<i>Hemipenthes maura</i>	Rovflugor	
<i>Villa paniscus</i>	Kontrastsvart klarvingesvävfluga	NT
<i>Conops vesicularis</i>	Stekelflugor	
<i>Myopa fasciata</i>	Stekelflugor	
<i>Sicus ferrugineus</i>	Stekelflugor	
<i>Gymnosoma</i>	Parasitflugor	
<i>Chrysops relictus</i>	Blindbroms	
Blomflugor		
<i>Chrysogaster solstitialis</i>	Sorgblomfluga	
<i>Eristalinus/Eristalis</i>	Slamflugor	
<i>Myathropa florea</i>	Dödskallefuga	
<i>Sericomyia silentis</i>	Ljungtorvblomfluga	
<i>Syritta pipiens</i>	Kompostblomfluga	
<i>Xylota sylvarum</i>	Guldvedblomfluga	
<i>Dasysyrphus venustus</i>	Praktfull skogsblomfluga	
Solitära bin		
<i>Andrena hattorfiana</i>	Väddsandbi	
<i>Bombus hypnorum</i>	Hushumla	
<i>Bombus lapidarius</i>	Stenhumla	
<i>Bombus lucorum</i>	Ljus jordhumla	

<i>Bombus pascuorum</i>	Åkerhumla	
<i>Bombus pratorum</i>	Ängshumla	
<i>Bombus sylvarum</i>	Haghumla	
<i>Nomada panzeri</i>	Skogsgökbi	
<i>Lasioglossum fratellum</i>	Svartsmalbi	
<i>Dasypoda hirtipes</i>	Praktbyxbi	
<i>Anthidium punctatum</i>	Småullbi	
Grävsteklar		
<i>Oxybelus uniglumis</i>		
<i>Mellinus arvensis</i>		
<i>Cerceris rybyensis</i>		
Guldsteklar		
<i>Hedychrum nobile</i>	Större knutguldstekel	
Fjärilar - övrigt		
<i>Siona lineata</i>	Svartribbad vitvingemätare	
<i>Chiasmia clathrata</i>	Rutig buskmätare	
<i>Odezia atrata</i>	Sotmätare	
<i>Lasiocampa quercus</i>	Ekspinnare	
<i>Diacrisia sannio</i>	Rödfransad björns�innare	
<i>Euclidia glyphica</i>	Gulbrokigt slåtterfly	
<i>Hesperia comma</i>	Silversmygare	NT
<i>Ochlodes sylvanus</i>	Ängssmygare	
<i>Thymelicus lineola</i>	Mindre tåtelsmygare	
<i>Lycaena hippothoe</i>	Violettkantad guldvinge	NT
<i>Lycaena phlaeas</i>	Mindre guldvinge	
<i>Lycaena virgaureae</i>	Vitfläckig guldvinge	
<i>Cupido minimus</i>	Mindre blåvinge	NT
<i>Cyaniris semiargus</i>	Ängsblåvinge	
<i>Plebejus argus</i>	Ljungblåvinge	
<i>Plebejus idas</i>	Hedblåvinge	
<i>Polyommatus amandus</i>	Silverblåvinge	
<i>Polyommatus icarus</i>	Puktörneblåvinge	
<i>Favonius quercus</i>	Eksnabbvinge	
<i>Argynnis aglaja</i>	Ängspärlemorfjäril	

<i>Argynnis paphia</i>	Silverstreckad pärlemorfjäril	
<i>Boloria euphrosyne</i>	Prydlig pärlemorfjäril	
<i>Boloria selene</i>	Brunfläckig pärlemorfjäril	
<i>Issoria lathonia</i>	Storfläckig pärlemorfjäril	
<i>Polygonia c-album</i>	Vinbärsfuks	
<i>Melitaea athalia</i>	Skogsnätfjäril	
<i>Coenonympha arcania</i>	Pärigräsfjäril	
<i>Coenonympha pamphilus</i>	Kamgräsfjäril	
<i>Lasiommata maera</i>	Vitgräsfjäril	
<i>Pararge aegeria</i>	Kvickgräsfjäril	
<i>Aphantopus hyperantus</i>	Luktgräsfjäril	
<i>Maniola jurtina</i>	Slättergräsfjäril	
<i>Gonepteryx rhamni</i>	Citronfjäril	
<i>Leptidea sinapis</i>	Skogsvitvinge	
<i>Aporia crataegi</i>	Hagtornsfjäril	
<i>Pieris napi</i>	Rapsfjäril	
<i>Pieris rapae</i>	Rovfjäril	
<i>Adscita statices</i>	Ängsmetallvinge	NT
<i>Zygaena lonicerae</i>	Bredbrämad bastardsvärmare	NT
<i>Zygaena viciae</i>	Mindre bastardsvärmare	NT
<i>Araschnia levana</i>	Kartfjäril	
Insekter - övrigt		
<i>Calopteryx virgo</i>	Blå jungfruslända	
<i>Metrioptera brachyptera</i>	Ljungvårtbitare	
<i>Chorthippus brunneus</i>	Backgräshoppa	
<i>Ectobius lapponicus</i>	Skogskackerlacka	
Spindlar		
<i>Araneus quadratus</i>	Kvadratspindel	
Fåglar		
<i>Columba palumbus</i>	Ringduva	
<i>Anthus trivialis</i>	Trädpiplärka	
<i>Turdus merula</i>	Koltrast	
<i>Sylvia curruca</i>	Ärtsångare	NT
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Lövsångare	

Länsstyrelsen
Kalmar län

BILAGA 6

2022-12-15

26 (27)

511-9313-2020

<i>Sitta europaea</i>	Nötväcka	
<i>Corvus monedula</i>	Kaja	
<i>Corvus corone</i>	Kråka	NT
<i>Fringilla coelebs</i>	Bofink	
<i>Chloris chloris</i>	Grönfink	EN
<i>Emberiza citrinella</i>	Gulspurv	NT

7. Referenslista

Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Andersson, S. 1974. Redogörelse för översiktlig naturvårdsinventering i Hultsfreds kommun. Hultsfreds kommun och Länssstyrelsen i Kalmar län.

Asp, A. m fl 1995. Odlingslandskapet i Kalmar län. Bevarandeprogram, Hultsfreds kommun. Länssstyrelsen i Kalmar län informerar. Meddelande 1995:24.

Fasth, T., Larsson, A. 1997: Naturinventering i Emåns dalgång. Emåprojektet.

Forslund, M. (red). 1997. Natur i Östra Småland. Länssstyrelsen i Kalmar län. Kalmar

Johansson, Carl-Erik; 1963; Grusinventering i Kalmar län III. Mellersta och norra länsdelarna.

Länssstyrelsen i Kalmar län. 1989. Naturvårdens riksintressen, Kalmar läns fastland. Länssstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:6

Artdatabanken, rödlistade arter, <http://artfakta.artdatabanken.se/>

Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar för Natura 2000. Naturvårdsverkets hemsida: <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Natura-2000/>

Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister, <http://www.fmis.raa.se>

Artportalen, <http://www.artportalen.se/>

Geologiska data, <http://www.sgu.geolagret.se/GeoLagret/>

Historiska kartor har laddats ner via Lantmäteriets etjänst [Arkivsök](#)

Bilaga 6.1

Skötselplanekarta

NATURRESERVATET SLAGDALA

Tillhör Länsstyrelsens ärende dnr 511-9330-2020

Gräns för naturreservatet

Skötselområden

1 Torräng

2 Skogsbete

3 Åsbarrskog

4 Sandmark

Anordningar

Information

Parkering

Skala 1:5 000

© Lantmäteriet

